

קָם נַעַר חֲנוּךְ מִטְטְרוֹן. פָּתַח וְאָמַר, (איוב לה ו)
 צָעִיר אָנִי לְיָמִים וְאַתֶּם יְשִׁישִׁים. וְלֹאֹר הָעֵינַיִם שְׁלָכְם
 יִרְדְּתִי, שְׁמַאֲיָרִים מַעֲלָה וּמִטָּה,
 וְעַלֵּיהֶם נֹאמֵר (רות ב) עֵינֶיךָ בַּשָּׂדֶה
 אֲשֶׁר יִקְצְרוּן וְהִלַּכְתָּ אַחֲרֵיהֶן.
 וּמָה הוּא? שְׁבָכַל מְקוֹם שְׁנוֹתָנִים
 עֵינֵיהֶם - אוּ מִיָּתָה אוּ עֲנִי. וְאֵלוּ
 הֵם הַעֲלָמִים שֶׁנִּפְטְרוּ בַקְצוּר
 שָׁנִים. וְכֵלָם תַּחַת מְמִשְׁלָתִי
 בִּישִׁיבַת הַרְקִיעַ. וְזֶה לְמָה?
 מִשׁוֹם הַשְּׂכִינָה שִׁיוֹשְׁבַת בֵּינֵיהֶם,
 וְשֵׁם מְאִירָה בְּעֵינֵיהֶם, שֶׁנֹּאמַר בּוֹ
 (דברים לב) אָנִי אֲמִית וְאַחִיהָ.

וּמִשׁוֹם זֶה אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, עֵינֶיךָ בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר יִקְצְרוּן.
 בַּשָּׂדֶה הַהוּא שֶׁשֵׁם וַיֵּצֵא יִצְחָק
 לְשׁוֹחַ בַּשָּׂדֶה לְפָנוֹת עֵרֶב. לְפָנוֹת
 כָּל הַמְקַטְרְגִים שֶׁהֵם עֲרֻבֹב שֶׁל
 יִשְׂרָאֵל (טו) עִם עֵרֶב רַב, וַיְכַהֵם
 נֹאמַר בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר יִקְצְרוּן.

וְעוֹד עֵינֶיךָ - אֵלוּ תַלְמִידֵי חַכְמִים,
 שֶׁהֵם הָעֵינַיִם שֶׁל הַתּוֹרָה. אֲשֶׁר
 יִקְצְרוּן בַּשָּׂדֶה - שֶׁמַּעֲנִישִׁים אֶת
 מִי שֶׁנּוֹגַע בְּאִסּוּר תּוֹרָה. וְעוֹד
 אֲשֶׁר יִקְצְרוּן, שְׁעַלֵּיהֶם נֹאמַר,
 מְקוֹם שֶׁאֲמָרוּ לְהֶאֱרִיף אֵינּוּ רִשְׁאֵי
 לְקַצֵּר. לְקַצֵּר - אֵינּוּ רִשְׁאֵי
 לְהֶאֱרִיף. וְהֵם פּוֹסְקִים תּוֹרָה
 בְּאִסּוּר וְהֵתֵר, פְּסוּל וְכָשֵׁר, טְמֵאָה
 וְטְהוֹרָה, וְעוֹשִׂים כְּמָה גְדֵרוֹת
 בַּתּוֹרָה, שֶׁלֹּא עוֹשִׂים פְּרָצָה וּפְרוּד
 בַּשְּׂכִינָה, שֶׁהִיא תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה.
 וּמִשׁוֹם זֶה וְהִלַּכְתָּ אַחֲרֵיהֶן, מִשׁוֹם
 שִׁיהוּ"ה שְׁלִיט עֲלֵיהֶם. זֶהוּ
 שְׁכַתּוֹב (רות ב) וַיֹּאמֶר לְקוֹצְרֵים ה'
 עִמָּכֶם. וּמִשׁוֹם זֶה וְהִלַּכְתָּ
 אַחֲרֵיהֶן, שֶׁכָּף צְרִיכָה הָאִשָּׁה
 לְלַכֵּת אַחַר בַּעֲלָהּ.

אֲרַקְטָה בַּשְּׂבָלִים - אֵלוּ לְקוּטוֹת
 שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁיִּתְפָּרְנְסוּ בָהֶם
 בְּגָלוּת. בֵּין הָעֲמֻרִים תִּלְקַט וְלֹא
 תְּכַלִּימוּהָ. וְעַלֵּיהֶם נֹאמַר (שמות טז)
 וַיִּמְדוּ בְּעֶמֶר. כֵּלָם בְּמִדָּה. עֶמֶר

קָם נַעַר חֲנוּךְ מִטְטְרוֹן. פָּתַח וְאָמַר, (איוב לה ו)
 צָעִיר אָנִי לְיָמִים וְאַתֶּם יְשִׁישִׁים. וְלֹאֹהוּרָא
 דְּעֵינֵיךָ דִּילְכוֹן נְחִיתָנָא, דְּנִהְרִין עֲלָא וְתַתָּא
 וְעַלֵּיהוּ אֲתַמַּר (רות ב ט) עֵינֶיךָ בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר יִקְצְרוּן
 וְהִלַּכְתָּ אַחֲרֵיהֶן. וּמֵאִי נִיהוּ דְּבָכַל אֲתַר דִּיהִבִּי
 עֵינֵיהוּ אוּ מִיָּתָה אוּ עֲנִי. וְאֵלִין אֲנוּן עוֹלִימִין
 דְּאֲתַפְטְרוּ בַקְצְרוֹת שָׁנִים. וְכֵלָהוּ תַחַת מְמִשְׁלָה
 דִּילִי בְּמִתִּבְתָּא דְרַקִּיעָא. וְדָא לְמָה. בְּגִין
 שְׂכִינְתָא דִּתְבָא בֵּינֵיהוּ וְשֵׁם אֲנֵהִיר בְּעֵינֵיהוּ
 דְאֲתַמַּר בֵּיהּ (דברים לב ט) אָנִי אֲמִית וְאַחִיהָ.

וּבְגִין דָּא אָמַר קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא עֵינֶיךָ בַּשָּׂדֶה
 אֲשֶׁר יִקְצְרוּן. בַּהֵהוּא שָׂדֶה דְתַמָּן (בראשית
 כד טג) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוֹחַ בַּשָּׂדֶה לְפָנוֹת עֵרֶב.
 לְפָנוֹת כָּל מְקַטְרְגִין דְּאֲנוּן עֲרֻבֹבָא בִּישְׂרָאֵל
 (בישא) דְּעֵרֶב רַב. וּבַהוּן אֲתַמַּר בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר
 יִקְצְרוּן.

וְעוֹד עֵינֶיךָ אֵלוּ תַלְמִידֵי חַכְמִים דְּאֲנוּן עֵינֵיךָ
 דְּאוֹרֵיתָא, אֲשֶׁר יִקְצְרוּן, דְּעַנְשִׁין לְמָאן
 דְּנִגַּע בְּאִסּוּרָא דְּאוֹרֵיתָא. וְעוֹד אֲשֶׁר יִקְצְרוּן,
 דְּעַלֵּיהוּ אֲתַמַּר מְקוֹם שֶׁאֲמָרוּ לְהֶאֱרִיף אֵינּוּ
 רִשְׁאֵי לְקַצֵּר. לְקַצֵּר אֵינּוּ רִשְׁאֵי לְהֶאֱרִיף. וְאֲנוּן
 פְּסֻקִין אוֹרֵיתָא בְּאִסּוּר וְהֵתֵר, פְּסוּל וְכָשֵׁר,
 טְמֵאָה וְטְהוֹרָה. וְעַבְדוּ כְּמָה גְדֵרוֹת בְּאוֹרֵיתָא,
 דְּלֹא עַבְדִּין פְּרָצָה וּפְרוּדָא בַּשְּׂכִינְתָא, דְּאִיהִי
 אוֹרֵיתָא דְּבַעַל פֶּה. וּבְגִין דָּא וְהִלַּכְתָּ אַחֲרֵיהֶן.
 בְּגִין דִּיהוּ"ה שְׁלִיט עֲלֵיהוּ. הֵדָא הוּא דְכִתִּיב
 (רות ב ד) וַיֹּאמֶר לְקוֹצְרֵים יְהוָה עִמָּכֶם. וּבְגִין דָּא
 וְהִלַּכְתָּ אַחֲרֵיהֶן דְּהִכִּי צְרִיכָה אֲתַתָּא לְמִיזַל
 בְּתַר בַּעֲלָהּ.

אֲרַקְטָה בַּשְּׂבָלִים, אֵלוּ לְקוּטוֹת דְּאוֹרֵיתָא
 לְאֲתַפְרִנְסָא בַהוּן בְּגָלוּתָא. בֵּין
 הָעֲמֻרִים תִּלְקַט וְלֹא תְּכַלִּימוּהָ. וְעַלֵּיהוּ אֲתַמַּר
 (שמות טז יח) וַיִּמְדוּ בְּעֶמֶר. כֵּלָהוּ בְּמִדָּה. עֶמֶר

לגלגלת מספר נפשתיכם. ולא העדיף המרבה והממעיט לא החסיר. שלא להוסיף ולא לגרע מדברי התורה. והצדיק זורק, והשכינה פונסת, ועליהם נאמר (משלי יא) יש מפזר ונוסף עוד. מה זה ונוסף עוד? זה העמוד האמצעי. ועוד מה זה ונוסף? זה מי שפזר טעמי תורה, ונוסף בחדושו.

באותו הזמן ויאמר לקוצרים ה' עמכם ויאמרו לו יברכה ה'. וזה הסוד של יברכה ה', יאר ה', ישא ה', שהם שנים עשר עינות מים, והם ו'ו' שיצאים מהצנור שהוא א והפל וא"ו. ומשום שבעלה שם, שהוא ו'ו' בששת הפרקים של הדרועות, וששת הפרקים של השוקים, א באמצע, העטרה על הגוף. ומשום זה ושתי מאשר ישאבון הנערים, שהם ברהטים בשקתות המים. נערים יש למעלה, ונערים יש למטה. והם פנים גדולות ופנים קטנות.

קם הנער (תנוד מט"ט) ואמר, רבנן, צעיר אני לימים מצדו של זעיר אנפין, ואתם ישישים מהצד של ארף אנפין, שהם ברהטים בשקתות המים, על כן זחלתי ואירא מחות דעי אתכם. בינתים שהשכינה רוצה להיות משקית מהעלמים, משאיבת התורה שהיא העמוד האמצעי, צריך להשקותה על ידי צדיק שהוא צעיר לימים.

שני נביאי אמת שהם פנגד שתי שפתים, שנאמר בהם (שיר א) ישקני מנשיקות פיהו. מה זה פיהו? זו השכינה, והם פנגד שני כרובי העין, שפותחים וסוגרים, שבהם מאיר העמוד האמצעי בבת העין, ונקראת מצדו האספקלריה המאירה, וכשפותם העין נקראת אספקלריה שאינה

לגלגלת מספר נפשתיכם. ולא העדיף המרבה והממעיט לא החסיר. דלא להוסיף ודלא למגרע מפתגמי אורייתא. וצדיק זריק ושכינתא פנישת, ועליהו אתמר (משלי יא כד) יש מפזר ונוסף עוד. מאי ונוסף עוד. דא עמודא דאמצעייתא. ועוד מאי ונוסף, דא מאן דמפזר טעמי אורייתא ונוסף בחדושים.

בההוא זמנא ויאמר לקוצרים ה' עמכם ויאמרו לו יברכה ה'. ודא רזא (במדבר ו כד) דיברכה ה', יאר יי', ישא יי'. דאנון י"ב עינות מים. ואנון ו"ו דנפקין מן צנורא דאיהו א' וכלא וא"ו. ובגין דבעלה תמן דאיהו ו"ו בשית פרקין דדרועין, ושית פרקין דשוקין. א' באמצעייתא עטרה על גופא. ובגין דא ושתי מאשר ישאבון הנערים, דאנון (בראשית ל לח) ברהטים בשקתות המים. נערים אית לעלא ונערים אית לתתא ואנון אנפי רברבי ואנפי זוטרי.

קם נער (תנוד מט"ט) ואמר. רבנן (איוב לב ו) צעיר אני לימים מסטרא דזעיר אנפין. ואתם ישישים מסטרא דאריף אנפין. דאנון ברהטים בשקתות המים. על כן זחלתי ואירא מחות דעי אתכם. אדהכי דשכינתא בעיא איהי לאשתקאה מעולימין, משואבא דאורייתא דאיהי עמודא דאמצעייתא, צריך לאתשקיא לה על ידי צדיק דאיהו (דף קלב ע"ב) צעיר ליומין. תרי נביאי קשוט דאנון לקבל תרין שפון. דאתמר בהון (שיר א ב) ישקני מנשיקות פיהו. מאי פיהו. דא שכינתא ואנון לקבל תרין כרובי עינא דפתחין וסגרין, דבהון נהיר עמודא דאמצעייתא בבת עינא, ואתקריאת מסטרה אספקלריא דנהרא וכד סתים עינא אתקריאת אספקלריא דלא נהרא. ובת עינא

מאירה. ובת העין היא עינו של צדיק, ועליה נאמר (בראשית כד) לעת ערב ערב לעת צאת השאבת. זמין ושמאל נקראו שקתות המים, שני נביאי אמת מוציאי מים.

וימר שש שערים וישת עליה - זה השעור של שתי שוקים שהן ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, ו' התחתונה. ויש שש עליונים ו' שהם ו' עליונה של שתי זרועות, שהן שמע ישראל. והכל נשקים מהאם העליונה שהיא א אלף בינה, ובה נעשו אחד, וישת עליה אל ה' התחתונה המלכות.

ועוד וימר שש שערים, למטה, הם ששה סדרי משנה, והם מאכל הבהמות שהם חיות הקדש. לאחר שהיא פונסת אותם, זורקת אותם לצבאותיה. זהו שכתוב (משלי לא) ותתן טרף לביתה וחק לנערתי. וכשזורקת אותם למטה, נקראת זרקא. ומשום זה יש מפזר ונוסף עוד, שבעלה אוסיף לה.

קמו העליונים והתחתונים וברכו אותו. פתחו אותם הזקנים בכרכות וברכו אותו.

קם אותו הזקן מאותם הזקנים ואמר, (בראשית מז) המלאך הגאל אתי מכל רע יברך את הנערים. מי המלאך? אם היה אומר מלאך, היה משמע על חנוף מטטרו"ן. אבל ה' בתוספת היא השכינה שהיא ברכה, ברפת ה' היא תעשירי יברך את הנערים, כל הנערים שנקראו על שם נער, מתברכים על ידי אותו הנער.

ויקרא בהם שמי - זו השכינה העליונה. ושם אבותי - אלו האבות. ועוד יברך את הנערים - הצדיק ושני נביאי אמת. וידגו לרב - החכמה שנאמר בה

איהי עתו דצדיק ועלה אתמר (בראשית כד יא) לעת ערב לעת צאת השאבת. ימינא ושמאלא אתקריאו שקתות המים, תרי נביאי קשוט אפיקי מים.

וימר שש שערים וישת עליה (רות ג טו), דא שעורא דתריין שוקין דאנון ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד ו' תתאה. ואית שית עלאין דאנון ו' עלאה דתריין דרועין, דאנון (דברים ו ד) שמע ישראל וגו'. וכלא אשתקין מאמא עלאה דאיהי א אלף בינה, ובה אתעבידו אחד. וישת עליה לגבי ה' תתאה מלכות.

ועוד וימר שש שעורים לתתא, אנון שית סדרי משנה. ואנון מאכל בעירן דאנון חיות הקדש. לבתר דאיהי פנישת לון זריקת לון לגבי חילהא. דא הוא דכתיב (משלי לא טו) ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה. וכד זריקת לון לתתא. אתקריאת זרקא. ובגין דא (שם יא כד) יש מפזר ונוסף עוד. דבעלה אוסיף לה.

קמו עלאין ותתאין וברכו ליה. פתחו אנון סבין בברכאן וברכו ליה.

קם יהוא סבא מאנון סבין ואמר (בראשית מז טו) המלאך הגאל אתי מכל רע יברך את הנערים. מאי המלאך אי הוה אמר מלאך הוה משמע על חנוף מטטרו"ן אבל ה' בתוספת, איהי שכינתא דאיהי ברכה, (משלי י כב) ברפת ה' היא תעשירי יברך את הנערים פלהו נערים דאתקריאו על שם נער, אתברכאן על ידי ההוא נער.

ויקרא בהם שמי, דא שכינתא עלאה. ושם אבותי אלין אבהן. ועוד יברך את הנערים, צדיק ותרי נביאי קשוט. וידגו לרב, חכמה דאתמר (מלכים א ה י) בה ותרב חכמת